

розробляти власні аудіо- та відеоматеріали або ж використовувати матеріали, що є у відкритому доступі в мережі Інтернет.

Література

1. Мотіна К.І. *Мова та спеціальність. М. Російська мова. 1988 – с.16*
2. Богачова Т.А. *Кооперантний підхід навчально-виховного процесу при навчанні російській мові як іноземній: Русистика й сучасність. т. 2/ Матеріали X міжнародної науково-практичної конференції – СПб.:МИРС, 2007 – с.104-107.*

УДК 811.161.2:378.016

Людмила Береза

Черкаський державний технологічний університет, Україна

МІСЦЕ ТА РОЛЬ СПЕЦКУРСУ У ФОРМУВАННІ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Lyudmila Bereza

Cherkasy state technological university, Ukraine

A PLACE AND ROLE OF THE SPECIAL COURSE IN FORMING OF LINGUISTIC COUNTRY COMPETENCE OF STUDENTS IN THE PROCESS OF STUDIES OF UKRAINIAN AS FOREIGN

Уміння студентів спілкуватися іноземною мовою забезпечується формуванням у них іншомовної комунікативної компетентності, зміст якої визначається мовною, мовленнєвою та лінгвокраїнознавчою компетентностями. З огляду на це, необхідним видається забезпечити формування зазначених компетентностей.

Одним із найбільш важливих шляхів вирішення вищезазначених цілей і завдань вважаємо спеціально організований і цілеспрямований підхід до мовної підготовки студентів, формування їхньої ЛКК, що сприяє формуванню особистості майбутніх фахівців. Такий підхід, на нашу думку, реалізується шляхом інтенсифікації навчання української мови, оптимізацію практичної мовної підготовки студентів, формування і розвитку у студентів навичок свідомого й доцільного використання

лінгвокраїнознавчих знань та вмінь, підсиленню індивідуального підходу в навчальному процесі.

Зважаючи на це, необхідним вважаємо переглянути та розширити тематику семінарів, спецкурсів, оскільки від їхньої ефективності та досконалості чинних програм, навчальних і методичних посібників залежить успішність студентів у навчанні, швидкість та результативність їхньої адаптації до умов проживання в україномовному оточенні.

Підвищення якості лінгвокраїнознавчої підготовки студентів технічних спеціальностей можливе за умови використання позааудиторних годин, а також шляхом запровадження спецкурсу. Розширення змісту лінгвістичної освіти вбачаємо в тому, щоби розширити теоретичні знання про країну, мова якої вивчається, формування стійкої мотивації до встановлення й розвитку міжкультурних зв'язків.

Зміст навчання курсу лінгвокраїнознавства складається з таких видів діяльності: комунікативної, лінгвістичної, лінгвокраїнознавчої, країнознавчої та загальноосвітньої.

Комунікативна діяльність полягає в умінні студентів застосовувати знання з української мови в різних мовленнєвих ситуаціях, використовуючи країнознавчу інформацію.

У змісті пізнавального й праксіологічного компонентів лінгвокраїнознавчої компетенції виокремлюються такі види знань та умінь: 1) лінгвістичні знання й уміння (лексичні, орфографічні, фонетичні та граматичні), де особлива увага приділяється вивченню лінгвокраїнознавчого матеріалу (реалій та фонової лексики);

2) знання з різних тем країнознавчого характеру: етнографії (побут – одяг, харчування, заклади культури, транспорт, відпочинок, спорт, звичаї, традиції, свята, навколишнє середовище); суспільно-політичного устрою, уряд; системи освіти; культури (література, кіно, прикладне мистецтво, музика) та інших відповідно до "Єдиної типової навчальної програми з української мови для студентів-іноземців основних факультетів нефілологічного профілю вищих навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації".

Лінгвокраїнознавча діяльність має особливе значення й виступає показником готовності студентів до міжкультурного спілкування.

Лінгвокраїнознавча компетентність ґрунтується на знанні лексичних засобів спілкування як джерела національно-культурної інформації, що забезпечує адекватне сприйняття, знання країни, мова якої вивчається, а також правил вербальної й невербальної поведінки в різних позааудиторних ситуаціях.

У процесі подачі спецкурсу ми ставимо такі завдання:

- дати студентам основні відомості про механізм рецепції культури іншої країни на прикладі України;
- представити факти про культурний та історико-літературний контекст;

- сформувати у студентів уявлення про особливості культури українського народу, систему його цінностей, специфіку мислення тощо;
- поглибити знання, вміння та навички аналізувати різні види тексту з погляду культурної рецепції;
- визначити роль і місце культури в житті народу;
- з'ясувати характер і особливості розвитку країни в різні періоди історії;
- оцінити внесок відомих українських науковців, митців у розвиток нації;
- познайомитися з визначними місцями України, пам'ятками історії та архітектури, вибраними творами, що пов'язані з рецепцією культури України;
- проаналізувати окремі історичні проміжки в житті українського народу, що становлять найбільший інтерес для студентів;
- визначити роль і місце України, української культури серед інших культур.

Курс лінгвокраїнознавства поєднує всі види мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письмо), що сприяє збагаченню країнознавчих знань, словникового запасу студентів, тобто формуванню лінгвокраїнознавчої компетентності.

Спецкурс передбачає формування вмінь і навичок роботи з різними джерелами інформації, здатність студентів аналізувати та синтезувати лінгвокраїнознавчу інформацію з метою її практичної реалізації.

Таким чином, очевидно є необхідність підвищення якості лінгвокраїнознавчої підготовки іноземних студентів технічних спеціальностей шляхом запровадження спецкурсу з лінгвокраїнознавства. Тому це може служити підставою для подальшої ефективної роботи в зазначеному напрямку.